הן הן הדברים הנקנים בחמירה · תימה דבפרק שני דייני גזרות (כתובות קט:) תנן הפוסק מעות לחתנו ופשט לו את הרגל תשב עד שתלבין לחשה ולמה תשב ישתנה ויקרא חמוד לדין כיון הן הן דברים הנקנין בחמירה וי"ל שהחתן אינו רוצה לגרות בב"ד ולמיקם בדינא ורשב"ם פי' דדוקא כשמחוך התנאים עמדו וקדשו אז נקנים בחמירה ומדקדק מדקתני עמדו והוא דשני דייני גזרות מוירי בשלא קדשו מחוך הדברים ומ"מ מאחר שהסכימו על כך תשב עד שתלבין רחשה ומיהו אין רחוה מלשון עמדו דאורחיה דגמרא בהכי כמו קטנה שלא מיאנה (והגדילה) ועמדה ונשאת ביבמות פ' ב"ש (דף קח:) וי"ל פי' דהא דאמר נקנים בחמירה בנישואין דאשה שהאב מסיח את בתו ויש לו קרוב דעת גדול אבל אחתו אבל הסח מוירי בשניים וכן היה אומר ר"ת אין נקנין בחמירה אלא כשהאב פוסק אבל אחיה ואמה לא:

*יציאה בעינן לשמה אף הוייה בעינן לשמה אר"ל *הוייות להדדי מקשינן מה הוייה דכסף לא בעינן לשמה אף הוייה דשטר לא בעינן לשמה בתר דביא הדר פשטה הוייה ליציאה *מקשינן דאמר קרא "ויצאה... והיתה" כתב לה: **אף כאן דעת מקנה** · *איתמר כתבו לשמה ושלא מדעתה רבא ורבינא אמרי מקודשת רב פפא ורב שרביא אמרי אינה מקודשת אמר רב פפא אימא טעמא דידהו ואימא טעמא דידי אימא טעמא דידהו דכתיב "ויצאה והיתה" מקיש הוייה ליציאה מה יציאה לשמה ושלא מדעתה ואימא טעמא דידי "ויצאה והיתה" מקיש הוייה ליציאה מה יציאה בעינן דעת מקנה אף הוייה בעינן דעת מקנה מיתיבי *אין כותבין שטרי אירוסין ונשואין אלא מדעת שניהן מאי לאו שטרי אירוסין ונשואין ממש? לא, שטרי פסיקתא וכדרב גידל אמר רב *דאמר רב גידל אמר רב כמה אתה נותן לבנך? כך וכך לבתך? כך וכך, עמדו וקדשו קנו הן הדברים הנקנים באמירה: ובביאה: *מנא לן? אמר ר' אבהו אר"י יוחנן דאמר קרא °בעולת בעל "מלמד שנעשה לה בעל על ידי בעילה, א"ל ר' זירא לר' אבהו ואמרי לה ר"ל לרבי יוחנן *כעורה זו ששנה רבי בעולה *מלמד שנקנית בביאה? אי מהתם הוה אמינא עד דמקדש והדר בעיל, קמ"ל דאמקדש לה ר' אבא בר ממל אם כן נערה המאורסה דאמר רחמנא בסקילה היכי משכחת לה? אי דאקדיש והדר בעיל בעולה היא אי דאקדיש ולא בעיל לאו כלום הוא? אמרה רבנן קמיה דאביי משכחת לה כגון שבא עליה ארוס שלא כדרכה אל אביי עד כאן לא פליגי רבי ורבנן אלא באחר אבל בעל דברי הכל אם בא עליה שלא כדרכה עשאה בעולה? מאי היא *דתניא באו עליה י' אנשים וזרעו הא בתולה בולן בסקילה רבי אומר אומר אני הראשון בסקילה ובולן בחנק אמר רב נחמן בר יצחק משכחת לה כגון שקדשה בשטר-הואיל וגומר ומוציא, גומר ומכנים ר' יוחנן האי "ובעלה" מאי עביד ליה? ההוא מיבעי ליה 'זו נקנית בביאה ואין אמה העבריה נקנית בביאה אל"ס אמינא תיתי בק"ו מיבמה: ומה יבמה שאין נקנית בכסף נקנית בביאה זו שנקנית בכסף אינו דין שנקנית בביאה *מה ליבמה שכן זקוקה ועומדת ת"ל אמינא הואיל וכתב °אם אחרת יקח לו הקישה הכתוב לאחרת מה אחרת מיקניא בביאה אף אמה העבריה מיקניא בביאה למ"ל? דאי סברא מנא ליה? א"ל כתוב רחמנא 'ובעל' מאי 'ובעלה' שמע מינה תרתי אי סברא דאמר *בר אהינא אסברה לי כי יקח איש אשה ובעלה" קידושין המסורין לביאה = הוו קידושין, קידושין שאין מסורין לביאה לא הוו קידושין מאי אינא למימר? אם כן נכתוב קרא 'או בעלה מאי 'ובעלה' שמע מינה כולהו הא' "בעולת בעל" מאי עביד ליה? הא' מיבעי ליה 'בעל עושה אותה בעולה שלא כדרכה ואין אחר עושה אותה בעולה שלא כדרכה ומי אית ליה לרבי אי סברא והתניא באו עליה י' אנשים ועדיין היא בתולה כולם בסקילה רבי אומר אומר אני הראשון בסקילה ובולן בחנק

אמר

יציאה בעינן לשמה · דכתיב (דברים כב) "וכתב לה" לשמה: **פויה דכסף לא בעינן שמה לשמה** · שהרי עורת הדינר מבוטה לשמה: **סדר פשטה** · "ויצאה והיתה" שהרי עיקר שהשטר קונה בחשה מכאן למדנו: **שלא מדעתה** · קודם הכתיבה לא נמלך בה ואח"כ הודיעה וקבלתה בן ובאה מביתו ובגדולה קלי והוא הדין בקטנה ונערה תורה אור לשמה ושלא מדעת אביה: **מה יציאה שלא מדעתה** · שהרי על כרחה היא מתגרשת: **דעת מקנה** · הייט בעל שהקנה לאחה בגט זה לעצמה ופוטרה ממנו ובעינן שיכתוב מדעתו דכתיב "וכתב לה": **אף כאן דעת מקנה** · הייט האשה שנקנית לבעל: **מאי לאו שטרי אירוסין ממש** כגון בחך מקודשת לי: **שטרי פסיקתא** · התנאים שביניהם וממון שפוסקין זה לזה: **בעמירה** · בלא קנין שהקידושין הן גמר הדבר דבהיות הנאה דקא מתחתני להדדי גמרי ומקני ובאוקן התנאים קאמר שהעדים אין רשאין לכתוב עליהם שטר אלא מדעתם, דמיחת לו שהרי כמלוה על פה אלא כמלוה בשטר: **אמר קרא בעולה בעל** · "כי ימלא איש שוכב עם אשה בעולת בעל": **כעורה זו** · בתמיה וכי אינה מקובלת עליך שאתה מחזר אלמדה ממקום אחר: **עד דמקדש** · בכסף והדר בעיל דכתיב "כי יקח" הייטו כסף והדר "ובעלה": **מ"ל** · דהכי אקשי לה מקדמה: **נערה מאורסה דבסקילה כו'** · הלכך ע"כ "כי יקח" הוו קידושין לעצמן "ובעלה" הוו קידושין לעצמן בלא כסף, ומשכחת סקילה בקידושי כסף בלא ביאה: **בעולה פיל** · וסקילה בבתולה כתיבא (דברים כב) "כי יהיה נערה בתולה מאורסה לאיש וגו' " והרשינן (כתובות דף מח:) בתולה ולא בעולה, שהבעולה בחנק כשאר "אשת איש": **שלא כדרכה** · דאיתקוש מבכורות להדדי דכתיב (ויקרא כ) "מבכרי אשה שתי מבכורות וקרינא בה כי יקח ובעלה ואכתי בתולה היא: **מ"ל אכיי** · ליכא לאוקמי הכי דאי בא עליה ארוס שלא כדרכה הו לא הויא בסקילה דעד כאן לא פליגי רבנן עליה דרבי גבי 'בא עליה שעדה שלא כדרכה ואמרו כולן בסקילה' אלא באחר שאינו בעלה אבל בעלה עושה אותה בעולה בשלא כדרכה דילפינן לה מבעולת בעל דלקמן: **ועדיין היא בתולה** · שבא כולן עליה שלא כדרכה: **הראשון בסקילה** · לקמן יליף טעמא בשמעתין: **משכחת לה** · דבסקילה: **שקידשה**

בשטר · והחיה לא בעיל ביאה: **דסוחיל וגומר ומוציא גומר ומכניס** · בלא ביאה הלכך אם נאו דר' יוחנן הוה אמינא לגבי כסף על דמקדש ובעיל אבל אם השחה דנפקא לן מבעולת בעל" דבבעילה לחודה מיקדשה ע"כ "כי יקח" דיליף "קיחה" אגמריה דבכסף לחודה מיקדשה דאי עד דמקדש ובעיל, כסף מאי אהני: **נאפרש** · אשתו: **מ"כ** · דלא אשמעינן אלא קידושי ביאה לכתוב "ובעל" מאי "ובעלה"-זו ולא אמה העבריה: **ונרבעת דאמר** · לקמן בפ' שני גבי "מקדש אחת משתי אחיות סתם" לא הוו קידושין הואיל ואין רואין לביאה שאינו יודע איזו אשתו ואיזו אחות אשתו שהיא בכרת ואמר רבא בר אהינא אסברה לי-חכם אחד שבמו 'בר אהינא' לימדני טעם זה מן המקרא "כי יקח ובעלה" קיחה בכסף הראויה לבעולה הוא הויית קיחה, מגיה לה הא דדרש' ליה לבדרבי ומעשוני אמה ואם לא יליף מינה, לכתוב "אז בעלה": **מאי "ובעלה"** משמע דקאי עמי אקיחה' למלוך הך דבר אהינא: **מאי מכברא** · דאין אחר עושה אותה בעולה שלא כדרכה:

מודה

מ) נראה דל"ל לשמה ובלא מדעתה · בלא ידעה וכו' · ב) אולי נ"ל עשאה בעולה כמו בכדרכה ואחר היא ואי אמרת כו'

לבלא לסיפות	בעולת בעל	דבעלה
ר"שמן	1) ביאה קונה 2) בלא בעל עשה אותה בעולה-בכדרכה	אינו אומר אמה עבריה
רבי	1) ביאה קונה אינה בעולה עשה בכדרכה ...	1) ביאה קונה 2) אינו אומר אמה עבריה (אלא "בעלה" ולא "בעל")
רבא		1) קידושין המסורין לביאה 2) ביאה קונה 3) אינו אומר אמה עבריה (אלא כולו מדכתיב "ובעלה" ולא יהו בעלה')

עין משפט נר מצוה

עג א מיי' פ"ח מהל' גירושין הלכה ח סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סימן קלא סעיף ח:

עד ב מיי' פ"ג מהל' אישות הלכה ד סמג עשין לד טוש"ע אה"ע סי' לב סעיף ח:

עה ג מיי' שם הלכה ד סמג שם טוש"ע שם:

עו ד מיי' פכ"ד מהל' מלוה הלכה ח סמג עשין לד טוש"ע אה"ע סי' נא:

עז ה מיי' פכ"ג מהל' אישות הלכה יג ופ"ו מהלכות זכיה ומתנה הלכה יד סמג עשין מה טוש"ע אה"ע סי' נא:

עח ו מיי' פ"ג מהל' אישות הלכה לא:

גוטא כתבה לשמה ושלא מדעתה - מה' אמראים

עט ז מיי' פכ"ב מהל' מלוה הלכה ב:

נוטא/מנה (עד י.)

מנא לן דאשה נקנית בביאה

1) ר' יוחנן - "בעולת בעל" [תוליין קטיה קיג.]

2) רבי - "בעולה" בהאיך בקנין תרגון אם כל א' נאמר מהפסוק על הינו דבר הוא (אין ביאה קונה אא"כ נתן כסף)

(מעקה) קוטרות - ביתכן הוא"ל נה

תעובה - ט בסיס הוא"ל נה

(עד י.) - (הבלו) אין כל א' מתיחס לדבר פרטי (בעל) רק אובא לבעלו לסבא מבלק נה)

"סיף אאינא" הסברת לאה בגיטין פסק (רבעלה) (מעוז אמה עבריה

תוס' ר"י הזקן

הויה דכסף שאינו צריך לעייר צורת הכסף אי להתיכו לשמה) דכתיב יכתב לה לשמה שלא מדעתה שלא ידעה ראשה כשכתבו ונתנו לה ונתרצית: דעת מקנה בגט הייטו הבעל ובקידושין האשה שהיא מקנה עצמה לו: **פסיקתא** שפוסקין על עצמן לתת להן ואינ"כ דהלכתא בלא פעבא אין כותבין הניחא להו לשהיו מלוה על פה ולא תהוי מלוה בשטר: ופסקי הרי"ף והרא"ש ז"ל דאינה מקודשת דרב אשי אוקמא בפ' הנושא בשטרי אירוסין ממש ומדעת שניהם מהאיש ומהאשה. קאמר וכתב רבינו חננאל ז"ל כרב אמא ורב שרביא ויש מי שפסק כרבא ורבינא והדבר צ"ע ע"כ: והיא בעולת בעל: אית דגרסי כי יצאה בעולת בעל: כעורה כלומר וכי נאמאת הברייתא דתני רבי מה צורך ללמוד מפקום אחר: דקדיש ובעל דתרוייהו בעינן דכתיב כי יקח דהיינו קדושי כסף: בעולה היא: שלא כדרכה ועדיין היא בתולה ובסקילה היא שקנאה באותה ביאה: באחר אם בא עליה אחר שלא כדרכה אם היא בחנק כבעולה או בסקילה ג) בכדרכה והנק היא ואת אמרת קידושין וביאה בעינן הויי משכחת

דברים כ"ב: א

כי יקח איש אשה ובעלה ויהי אם לא תמצא חן בעיניו כי מצא בה ערות דבר וכתב לה ספר כריתות ונתן בידה ושלחה מביתו: ובעלה מביתו ולכה ותהי לאיש אחר

[כתובות מו: עד:]

[לעיל הי' ו'ס"ו]

כתובות קכ: לקמן מ:

כתובות קכ: ב"ב קכ:

כתובות קכ: מועד קטן יח:

* [ע"ל ג: הנא] "אלא - בכסף מנ"ל ובזמן יה: מוכר אחר לביאה לעיל לד:

* אחר הסוגיים הנאי טוגלת מה ר' יוחנן לומר מ-"ובעלה". בתוק הסוגיים הנאי מקרא-היתכן הוא כבר אין ביאה קונה בלי כסף-ואחר כך בסוגיים סו: סנהדרין סו:

* סוגיים לעת בלון. בתוק הסוגיים מובאת הרקע אל המאי דר' יוחנן

[לעיל ד:]

** סוגיים אלו לעת בלון-לאחר לעקוב אחר מבלק הסוגיא ולהוות מאיר אל כל א' מאיר הסוגיים הנאי בתוק הסוגיים הנאי מלכתה לקמן אלא דברי ר' יוחנן. טוב בזכר בלא לסוק לאמר אאל אמרים לאחרת סיף אאינא...

[לעיל ד:]

מסורת השי"ס